

VÝKONNOSTNÉ ZMLUVY SAV 2024–2026

Ukazovatele výkonnostnej zmluvy

Ústav štátu a práva SAV, v. v. i.

Základné informácie o v. v. i.

Názov

Ústav štátu a práva SAV, v. v. i.

Štatutárny zástupca

doc. JUDr. Jozef Vozár, CSc.

Adresa

Klemensova 19, 813 64 Bratislava

Kontaktné údaje

mail: usapsekr@savba.sk , tel.: +421 (2) 5296 1833

Webová stránka

<https://usap.sav.sk/>

TEMATICKÝ OKRUH: EXCELENTNÝ VÝSKUM**Významné publikačné výstupy vedeckého výskumu****Ukazovateľ**

- a) priemerný ročný počet monografií, editovaných kníh, prípadne kapitol, ktorých vydavateľ má v Nordic List úroveň 2,
- b) priemerný ročný počet vedeckých článkov v časopisoch zaradených v databáze Scopus bez ohľadu na decil, v ktorom sa časopis nachádza

Východiskové hodnoty

- a) ročný priemer za roky 2020 až 2023: 0,085,
- b) ročný priemer za roky 2020 až 2023: 5,7.

Navrhovaný cieľ do konca roka 2026

- a) ročný priemer za roky 2024 až 2026: 0,33,
- b) ročný priemer za roky 2024 až 2026: 7.

Zdôvodnenie (max. 500 slov)

Výskumní pracovníci ústavu publikujú širokú škálu typov vedeckých výstupov (monografie, editované knihy, knižné komentáre, kapitoly v knihách, príspevky v zborníkoch, vedecké články, ...). Vedecká databáza Nordic List, v ktorej by vydavateľ knižných publikácií mal mať aspoň úroveň 2, sa zameriava na kategorizovanie vedeckých výstupov geograficky pochádzajúcich prevažne zo škandinávskych krajín, v menšej miere pochádzajúcich zo severných krajín kontinentálnej Európy a iba výnimočne z oblasti spoločenských vied. Preto záujem o publikovanie vedeckých výstupov z oblasti právnych vied pochádzajúcich z krajín strednej Európy zo strany vydavateľov knižných publikácií spĺňajúcich uvedenú kvalitatívnu požiadavku je iba sporadická. Uvedené vysvetľuje fakt, že v ukazovateli plánovaného zlepšenia a) je východisková hodnota veľmi nízka, hoci nie nulová. Už v súčasnosti výskumní pracovníci ústavu vykazujú pravidelnú produkciu vedeckých článkov uverejnených v časopisoch zaradených v databáze Scopus. Skutočnosť, že časopisy, v ktorých výskumní pracovníci ústavu publikujú svoje vedecké články, nespádajú do kvalitatívneho pásma databázy Scopus označeného v Zásadách systému výkonnostných zmlúv SAV, je daná najmä tým, že jav zaradovania časopisov venujúcich sa právnym vedám do databázy Scopus v európskom výskumnom priestore je relatívne nový a proces predchádzajúci zaradeniu do tejto databázy nie je jednoduchý (časopis Právny obzor vydávaný ústavom bol zaradený do databázy Scopus v roku 2022 po šiestich rokoch úsilia cielene zameraného na splnenie požiadaviek nutných pre zaradenie do tejto databázy); z tohto dôvodu si tieto časopisy ešte nestihli vybudovať dostatočnú bázu vedeckých článkov spadajúcich do vyšších kvalitatívnych pásiem. Z uvedených dôvodov považujeme vyššie naformulovaný ukazovateľ kvality za ukazovateľ s vyššou výpovednou hodnotou a v ňom plánujeme dosiahnuť vyššie uvedené navýšenie produkcie.

TEMATICKÝ OKRUH: EXCELENTNÝ VÝSKUM

Významné patenty a iné významné výstupy

Ukazovateľ

Výška finančných prostriedkov získaných z licencií poskytnutých na použitie predmetov duševného vlastníctva ústavu.

Východisková hodnota

4.492,20 EUR za rok 2023 (0,83 % z príjmov ústavu z kapitoly SAV za rok 2023).

Navrhovaný cieľ do konca roka 2026

4.941,42 EUR ročne najneskôr za rok 2026 (navýšenie oproti východiskovej hodnote o 10%).

Zdôvodnenie (max. 500 slov)

Databázou predmetov duševného vlastníctva, majetkové práva ku ktorým vlastní ústav a ktoré sú zaujímavé pre právnu prax, je najmä časopis Právny obzor, ktorý v roku 2017 oslávil 100. ročník svojho vydávania. Ústav poskytol licenciu na sprístupnenie článkov uverejnených v časopise Právny obzor dvom komerčným vydavateľstvám (Wolters Kluwer – Slovensko, William S. Hein & Co – USA). Možnosť, že by ústav udeľoval každý rok – popri už udelených licenciách – ďalšie licencie na používanie obsahu Právneho obzoru je nereálna vzhľadom na: i) obmedzený počet vydavateľstiev pôsobiach na Slovensku, ktoré sa zameriavajú na získavanie, spracovávanie a šírenie odborných poznatkov v oblasti práva, (Wolters Kluwer, C. H. Beck, Poradca podnikateľa, ...) a, ii) vôľu ústavu zároveň sprístupňovať články uverejnené v Právnom obzore aj v režime open acces, iii) obsahové obmedzenia ďalšieho sprístupňovania obsahu Právneho obzoru (či už iným vydavateľom alebo v režime open acces) vyplývajúce z už uzavretých licenčných zmlúv, a iv) časové trvanie už uzavretých licenčných zmlúv prekračujúce jeden rok. Ukazovateľ, ktorý sa môže meniť, je výška odmien za poskytnutie licencií za použitie predmetov duševného vlastníctva ústavu. Výskumní pracovníci ústavu a redakcia Právneho obzoru môžu ovplyvniť výšku odmien za poskytnutie licencie tvorbou väčšieho objemu a vyššej kvality obsahu a nadväzujúcim zvýšením záujmu právnej praxe o sprístupnenie tohto obsahu, ako aj rozšírením počtu a zvýšením kvality článkov vydávaných v anglickom jazyku a nadväzujúcim zvýšením záujmu európskych a zámorských čitateľov o ich sprístupnenie.

Vzhľadom na uvedené bude našim cieľom dosiahnuť aj zvýšenie odmien za poskytnutie licencií na použitie predmetov duševného vlastníctva ústavu za rok tak, aby miera zvýšenia dosiahla najneskôr v roku 2026 aspoň 10% oproti výške odmien za rok 2023.

TEMATICKÝ OKRUH: KVALITNÉ VÝSKUMNÉ PROSTREDIE

Kariérny rozvoj a stabilizácia post-doktorandských pozícií

Ukazovateľ

Podiel FTE postdoktorandov na celkovom FTE vedeckých pracovníkov.

Východisková hodnota

Podiel FTE postdoktorandov na celkovom FTE vedeckých pracovníkov za rok 2023: 11 %.

Navrhovaný cieľ do konca roka 2026

Priemerný podiel FTE postdoktorandov na celkovom FTE vedeckých pracovníkov v rokoch 2024 až 2026: 18 %.

Zdôvodnenie (max. 500 slov)

Tento ukazovateľ je kľúčový pre zabezpečenie plynulej reprodukcie personálnej vedeckej kapacity ústavu. Nemenej dôležitým faktorom je, že okolo 1/3 súčasných vedeckých pracovníkov ústavu boli doktorandmi ústavu a následne sa stali (niektorí ešte stále sú) postdoktorandmi ústavu. Aj v rokoch 2024 až 2026 plánujeme dvoch interných doktorandov, ak úspešne ukončia svoje doktorandské štúdium, prijať do pracovného pomeru.

TEMATICKÝ OKRUH: KVALITNÉ VÝSKUMNÉ PROSTREDIE

Veková vyváženosť a rodová rovnosť

Ukazovateľ

Podiel vedeckých pracovníkov do 40 roku veku na celkovom počte vedeckých pracovníkov.

Východisková hodnota

Podiel vedeckých pracovníkov do 40 roku veku na celkovom počte vedeckých pracovníkov ku koncu roka 2023 (bez ohľadu na výšku úväzku pracovníkov): 28 %

Navrhovaný cieľ do konca roka 2026

Podiel vedeckých pracovníkov do 40 roku veku na celkovom počte vedeckých pracovníkov ku koncu roka 2026 (bez ohľadu na výšku úväzku pracovníkov): 32 %

Zdôvodnenie (max. 500 slov)

V posledných rokoch ústav v ukazovateli podielu vedeckých pracovníkov do 40 roku veku na celkovom počte vedeckých pracovníkov zaznamenal významný posun v prospech nárastu zastúpenia mladších vedeckých pracovníkov. Ústav plánuje v tomto trende pokračovať. Hoci zlepšenie v ukazovateli vekovej vyváženosti môže súvisieť so zlepšením vo vyššie zvolenom ukazovateli kariérneho rozvoja a stabilizácie post-doktorandských pozícií (čo je možnosť, ktorú Zásady systému výkonnostných zmlúv SAV nevyhnutne predpokladá), zlepšenie ústavu v ukazovateli vekovej vyváženosti v posledných rokoch bolo spôsobené aj prijatím mladých výskumných pracovníkov, ktorí neboli doktorandmi ústavu. Pritom zlepšovanie ústavu v ukazovateli vekovej vyváženosti prijatím mladých výskumných pracovníkov, ktorí neboli doktorandmi ústavu, bude pokračovať aj v rokoch 2024 až 2026.

Ohľadne ukazovateľa rodovej rovnosti metapanel, ktorý vypracovával pre predsedníctvo SAV podklad na akreditáciu ústavov SAV za roky 2016 až 2021, vo svojej konečnej hodnotiacej správe týkajúcej sa nášho ústavu a vo svojom stanovisku k odvolaniu nášho ústavu voči prvotnému rozhodnutiu predsedníctva SAV o výsledkoch akreditácie konštatoval potrebu výslovnnej stratégie na riešenie rodovej nerovnováhy, resp. potrebu pracovať na rodovej nerovnováhe medzi doktorandmi ženského a mužského pohlavia.

Už vo vyjadrení nášho ústavu k stanovisku metapanelu k odvolaniu nášho ústavu sme vyjadrili pochybnosti ohľadne súladnosti opatrení zameraných na dosiahnutie určitého pomeru doktorandov ženského a mužského pohlavia so zákonom. Konkrétne, právo poskytovať, organizovať a zabezpečovať doktorandský študijný program majú výhradne vysoké školy (§ 2 ods. 4 zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách); ústav, ako externá vzdelávacia inštitúcia, môže vstupovať do doktorandského študijného programu vysokej školy iba výkonom čiastkových oprávnení, ktoré externej vzdelávacej inštitúcii výslovne priznáva § 54 zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách. Súčasne § 55 ods. 2 zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách ustanovuje zásadu rovnakého prístupu k právam upraveným týmto zákonom, teda aj k právam v doktorandskom štúdiu, a zákaz diskriminácie o. i. z dôvodu pohlavia. Je teda vylúčené, aby v situácii, keď o doktorandské štúdium na ústave prejavujú – z dôvodov mimo dosahu ústavu – väčší záujem doktorandky ženského pohlavia, ústav vykonával ktorékoľvek zo svojich čiastkových oprávnení v procese doktorandského štúdia s výslovným alebo skrytým cieľom umelo uprednostňovať uchádzačov/doktorandov mužského pohlavia, resp. odradzovať uchádzačky/doktorandky ženského pohlavia, a snažiť sa takto dosiahnuť početnú vyrovnanosť alebo pevne stanovený pomer doktorandov oboch pohlaví.

Všeobecnejšie, uplatňovanie opatrení, ktorých priznaným účelom by bolo zvýhodňovať zamestnancov určitého pohlavia s cieľom dosiahnuť určitý pomer pohlaví v kategórii zamestnancov by mohlo byť v nesúlade s právom na prácu bez akejkoľvek priamej alebo nepriamej diskriminácie podľa pohlavia (článok 1 Zákonníka práce) a so zásadou rovnakého zaobchádzania (bez ohľadu na pohlavie) v oblastiach prístupu k zamestnaniu [§ 6 ods. 2 písm. a) antidiskriminačného zákona č. 365/2004 Z. z.]. Preto zastávame názor, že výber ukazovateľa určitého podielu zamestnancov alebo doktorandov určitého pohlavia z celkového počtu zamestnancov alebo doktorandov by mohol viesť k porušeniu zákona a preto tento ukazovateľ nepovažujeme za vhodný.

TEMATICKÝ OKRUH: SPOLOČENSKÝ DOSAH VÝSKUMU

Významné popularizačné výstupy

Ukazovateľ

Priemerný ročný počet významných popularizačných výstupov.

Východisková hodnota

Priemerný ročný počet popularizačných výstupov v tlači, v televíznom alebo rozhlasovom vysielaní, na internete a vo forme prednášok alebo besied za roky 2021 až 2023: 21,66

Navrhovaný cieľ do konca roka 2026

Priemerný ročný počet popularizačných výstupov v tlači, v televíznom alebo rozhlasovom vysielaní, na internete a vo forme prednášok alebo besied: 24

Zdôvodnenie (max. 500 slov)

Spoločenský dosah výskumu ústavu je silnou stránkou ústavu, najmä v podobe príspevkov a rozhovorov v mienkotvornej tlači, v televíznom a rozhlasovom vysielaní s celoštátnym dosahom, v podobe tvorby podcastov, príspevkov alebo diskusnej účasti na odborných alebo odvetvových fórach na Internete ako aj v podobe vyžiadanej účasti na popularizačných besedách alebo prednáškach. Aj v tomto ukazovateli vidíme priestor pre mierne zlepšenie.

TEMATICKÝ OKRUH: KVALITNÉ RIADENIE VEDY A VÝSKUMU

Každá v.v.i. vypracuje podklady pre štyri typy ukazovateľov a tieto podklady predloží príslušnému hodnotiacemu panelu pri hodnotení plnenia výkonnostných zmlúv 2024–2026.

Ukazovateľ: Stratégia a akčný plán

V.v.i. si vypracuje/aktualizuje svoju stratégiu, ktorú predloží príslušnému hodnotiacemu panelu najneskôr do 30. júna 2025 (v.v.i., ktoré majú vo výkonnostnej zmluve podmienku povinného spájania, predložia vypracovanú stratégiu do 30. júna 2026).

Výstup: *Aktualizovaná stratégia v.v.i. (do 30. júna 2025, resp. 2026 v prípade spájajúcich sa organizácií).*

Podklad pre hodnotiaci panel: Správa v.v.i. hodnotiaca implementáciu stratégie a akčného plánu v.v.i. v rokoch 2024–2026.

Ukazovateľ: Ľudské zdroje

Podklad pre hodnotiaci panel: Správa v.v.i. o nakladaní s ľudskými zdrojmi na v.v.i. v období 2024–2026.

Ukazovateľ: Výkazníctvo a kontrola

Podklady pre hodnotiaci panel: Výročné správy v.v.i. za roky 2024, 2025, príp. 2026, stanoviská Ekonomicko-technického odboru Úradu SAV a vedenia príslušného oddelenia vied SAV a pod.

Ukazovateľ: Implementácia riadiacich štruktúr a kvalita riadenia

Podklady pre hodnotiaci panel: Správy o (príp. zápisnice z) činnosti vedeckej a správnej rady v.v.i. za roky 2024, 2025, príp. 2026, správa o činnosti medzinárodného poradného panelu v.v.i. za obdobie 2024–2026, správy o činnosti dozornej rady v.v.i. za roky 2024, 2025, príp. 2026 (vypracované dozornou radou v.v.i.) a pod.